

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1616/2022
09.02.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хацића и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Предраг Вуловић, адвокат из ..., против туженог Републичког хидрометеоролошког завода са седиштем у Београду, кога заступа Државно правобранилаштво – Одељење у Крагујевцу, ради утврђења и уплате доприноса, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3457/19 од 14.09.2020. године, у седници већа одржаној дана 09.02.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3457/19 од 14.09.2020. године.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу П1 378/18 од 16.05.2019. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца АА из ..., Општина ..., којим је тражио да се утврди да је тужилац са туженим Републичким хидрометеоролошким заводом закључио уговор о раду на неодређено време, ради обављања послова ... на лансирном месту број ... у ..., РЦ ..., са скраћеним и непуним радним временом у трајању од 21 часа недељно и зарадом са одговарајућом ценом рада, почев од 16.09.2015. године као неоснован. Ставом другим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је обавезан тужени да Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање уплати на име тужиоца припадајуће доприносе за пензијско и инвалидско осигурање за периоде ближе наведене у изреци пресуде, а на основицу по стопи која буде важила на дан уплате, те да о извршеној уплати достави доказ тужиоцу. Ставом трећим изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу до 58.125,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде па до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 3457/19 од 14.09.2020. године, ставом првим изреке, одбијена је, као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда

Основног суда у Крагујевцу П1 378/18 од 16.05.2019. године, у ставу првом изреке. Ставом другим изреке укинута је првостепена пресуда у ставу другом изреке, којим је усвојен тужбени захтев тужиоца и обавезана је тужена да не име тужиоца уплати доприносе по основу пензијског и инвалидског осигурања, за период ближе одређен овим ставом изреке.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену (став 1. изреке) тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11...18/20) па је оценио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Такође, није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене било које одредбе Закона о парничном поступку, због чега нема ни битне повреде парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, на коју се у ревизији посебно указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био радно ангажован код туженог на пословима ... у периоду од 15.04.2006. године до 15.10.2017. године, по уговорима о обављању привремених и повремених послова уз уговорену накнаду. Тужени је по основу наведених уговора исплатио тужиоцу уговорену нето накнаду, али није доказао да је на нето износе уплатио доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање. Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места туженог број 110-1/16-1 од 22.01.2016. године није систематизовано радно место стрелца на испаливању противградних ракета. У уговорима је наведена врста и опис посла који су предмет уговора, трајање, односно период на који се закључују, место и начин извршења посла, висина накнаде за обављени рад, а поједини уговори садрже одредбу којом се обавезује тужени, као наручилац посла, да изврши уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање и осигурање за случај повреде на раду.

Имајући у виду овако утврђено чињенично стање нижестепени судови су правилно применили материјално право доносећи побијану одлуку, јер су правилно закључили да је тужилац обављао послове по основу уговора о привременим пословима у сезони, да су у питању послови који се у току године обављају привремено и повремено, да нису систематизовани као стално радно место, већ када код туженог постоји потреба за ангажовањем радника, те да се рад на повременим пословима третира као рад ван радног односа који не може да прерасте у радни однос, посебно због тога што радно место на коме је тужилац радио није систематизовано Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места. Оваква врста рада, у ситуацији када траје дуже него што је законом предвиђено, не може да прерасте у стални радни однос.

За такву одлуку судови су дали довољне и јасне разлоге, које у свему прихвата и Врховни касациони суд.

Супротно наводима ревизије, Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места туженог број 110-1/16-1 од 22.01.2016. године није систематизовано радно место стрелца на испаљивању противградних ракета, већ су систематизована радна места шеф ратарског центра, техничар за оперативне послове, сервисер опреме и возач – аутомеханичар и то за радарски центар „...“, где је тужилац био ангажован за обављање сезонских послова стрелца. Инструкција туженог број 110-11 од 14.04.2016. године не значи да је извршена систематизација радног места тужиоца од стране туженог, јер одредбе те инструкције морају да буду инкорпориране у Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места код туженог.

Такође, неосновно се у ревизији указује да је тужилац обављао послове код туженог дуже од 120 дана у току једне календарске године, с обзиром да је чланом 197. Закона о раду прописано да се уговор о обављању привремених и повремених послова закључује за послове који не трају дуже од 120 радних дана у календарској години, што значи да се не рачунају нерадни дани (недељни одмор, празници, боловања, прекид рада). С обзиром да календарска година има 262 радна дана, најдуже трајање на овом уговору допире скоро до половине годишњег фонда радних дана. .

Врховни касациони суд је ценио и остале наводе изјављене ревизије, којима се не доводи у сумњу законитост и правилност побијане пресуде, због чега ти наводи нису посебно образложени.

Тужилац није успео у поступку по ревизији, због чега нема право на трошкове тог поступка, које је тражио и определио у ревизији, у смислу члана 154. и 155. Закона о парничном поступку.

Из наведених разлога одлучено је као у изреци пресуде, на основу члана 414. став 1. и члана 165. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Весна Субић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић